

[Fischer]

mest befolkningerne i to af verdens allerfattigste lande, Bangladesh og Nepal, hvor indtægten pr. indbygger i gennemsnit kun er omkring en hundrededel af, hvad den er i Danmark.

Jeg synes, det var overordentlig nyttigt, at denne rejse fandt sted, og at vi fik lejlighed til at understrege vore ulandsprincipper over for de lokale myndigheder. Jeg fandt det også meget tilfredsstillende, at der var så bred enighed blandt udvalgets medlemmer om at tale på en klar og uindpakket måde, ikke mindst om kontroversielle emner som korrupsion, kvindeundertrykkelse, forholdene for menneskerettighederne i det hele taget og den lokale administrations effektivitet eller vel især mangel på samme.

Herefter kan myndighederne i disse lande ikke være overraskede, når den danske bistandsadministration, Danida, følger op med skærpede krav om, at hjælpen finder anvendelse, som vi ønsker det, ude i samfundets enkelte led, i landsbyerne, i skolerne, på hospitalerne, på fabrikkerne, og at den ikke forsvinder undervejs.

Det er min opfattelse, at de opstillede kriterier er gyldige og relevante i forhold til de ulandssituationer, som vi her stiftede bekendtskab med. Det peger også på nødvendigheden af, at udvalget med kortere mellemrum end 5 år får lejlighed til at sætte sig konkret ind i forholdene i ulandene.

Skal Udenrigsudvalget, som der er lagt op til, formidle et samarbejde mellem Folketinget og Danida, må udvalget kunne sætte sig forsvarligt ind i de meget forskelligartede ulandssituationer, der er. Så er det nødvendigt med hyppigere besigtigelsesrejser. Det er muligt, at det ikke bliver hele udvalget, men det vil vi nu kigge nærmere på i en arbejdsgruppe.

For så vidt angår et enkelt kriterium, menneskerettighederne, som udenrigsministeren fremhævede særskilt, så er vi i den konservative folketingsgruppe meget tilfredse med, at dette princip har fået en så central placering i overvejelserne om den bilaterale hjælp. Vi har længe haft den opfattelse, at der er en nær sammenhæng mellem udsigterne til en god økonomisk og social udvikling i et land og overholdelsen af de fundamentale menneskerettigheder.

Dette princip blev hurtigt bragt i anvendelse over for Kina på baggrund af den brutale nedkæmpelse sidste sommer af den folkelige demokratibølge ledet af Kinas studenter.

Vi kan og bør ikke indgå nye aftaler om ulandsbistand med et regime, der på en så umenneskelig måde knægter folkelige manifestationer. I den forbindelse vil jeg nævne Tibet, et fredeligt folk, hvis eksistens i dag er truet på grund af fremmed besættelse.

Et særlig tragisk kapitel er det afghanske folks situation. Udenrigsudvalget havde lejlighed til at besøge nogle af de afghanske flygtninge i Pakistan. Dem er der i dag flere af end nogen sinde. De behøver fortsat hjælp, ikke mindst på et tidspunkt, hvor verdensoffentligheden tilsyneladende i vid udstrækning har mistet interessen for Afghanistan, og hvor den private hjælpeindsats tilsvarende er for nedadgående. Men en permanent løsning på det afghanske flygtningeproblem, der er verdens største, findes først, når genopbygningen i Afghanistan virkelig kommer i gang og der er noget for flygtningene at vende hjem til: huse, skoler, hospitaler.

Krigen i Afghanistan og flygtningene er fortsat også en stor byrde for Pakistan, hvis situation længe har været besværlig både indenrigspolitisk og udenrigspolitisk. Vi skal i de danske overvejelser ikke glemme, at der med Benazir Bhutto er kommet et spirende folkestyre til Pakistan, og at det for dette lands fremtid kan vise sig meget afgørende, at den demokratiske udvikling lykkes. Derfor er det så vigtigt, at der ikke sker en optrapning af de krigeriske forviklinger i dette område, at Pakistan ikke bliver inddraget i en ny krig, at der ikke sker en optrapning af konflikten i Kashmir. Her har FN en meget central rolle at spille, og budskabet til de stridende parter må klart være en fredelig bilæggelse af konflikten ud fra princippet om befolkningernes selvbestemmelsesret.

På baggrund af udvalgets møde med disse mindre lande i denne del af verden kunne man overveje, hvorvidt det er nødvendigt at indføje et nyt kriterium, som skal indgå i lighed med de øvrige i overvejelserne om den danske ulandspolitik. Det drejer sig om en stats udenrigspolitik og dens forhold til sine naboer. Jeg nævner det for at understrege den bekymring, som er kommet til udtryk over Indiens også efter min opfattelse alt for klart manifesterede stormagtsrolle og militære position i forhold til sine naboer.

Nu har Danida præsenteret de første 12 programsamarbejdslande i overensstemmelse med